

AKTUALITY A PERSONÁLIE – CURRENTS NEWS AND PERSONALS

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2013

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti (MS ČBS) sdružuje zájemce o botaniku, především z oblasti severní, střední a východní Moravy a Slezska. Posláním pobočky je popularizace a rozvoj botaniky v regionu, jež se realizuje především pomocí jednodenních terénních exkurzí, vícedenním floristickým minikurzem, přednáškami, semináři a rovněž odbornými projekty a vydáváním vlastního časopisu. V roce 2013 pobočka navázala na dva předchozí úspěšné roky, ve kterých došlo k oživení její činnosti – podrobnější informace jsou shrnuty v předchozích příspěvcích o činnosti pobočky (DANČÁK & TKÁČIKOVÁ 2011, 2012).

Začátek nového kalendářního roku a první aktivita pobočky je už tradičně spojena s výroční schůzí, která proběhla 23. 2. 2013 v Muzeu regionu Valašsko, v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Součástí tohoto setkání byl inspirativní blok přednášek a krátkých sdělení, které zorganizovala a koordinovala Marie Popelářová (SCHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm). Příspěvky na témata spojená s regionem severovýchodní Moravy přednášeli (řazeno abecedně):

a) přednášky: Batoušek Petr (Zlín): Roste *Dactylorhiza lapponica* v ČR?; Jindra Ivan (Zlín): Výsledky floristických průzkumů v okrese Vsetín; Mičková Petra (Muzeum Nový Jičín): Teplomilná květena Moravské brány na Novojičínsku; Mládek Jan (PřF JU České Budějovice): Využití poloparazitických rostlin rodu koprhel (*Rhinanthus* spp.) k potlačení kompetičně silných trav (třtiny křovištní, kostřavy červené); Podhorný Jarek (Prostějov): Minifloristák 2012 Plumlov; Sedláčková Marie (Muzeum Nový Jičín) a Hlisnikovský David (Frýdek-Místek): Červený seznam Moravskoslezského kraje; Taraška Vojtěch (PřF UP Olomouc): *Dactylorhiza maculata* subsp. *transsilvanica* v České republice; Tkáčiková Jana (Muzeum Valašské Meziříčí): Mapování flóry v okrese Vsetín (mimo CHKO Beskydy).

b) výzvy a krátká sdělení: Dvořák Václav (PřF UP Olomouc): Lněnka pyrenejská – nezvěstný taxon Moravskoslezských Beskyd?; Hradílek Zbyněk (PřF UP Olomouc): Vzpomínka na RNDr. Josefa Dudu, CSc.

Během roku 2013 proběhlo 6 floristických exkurzí, jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s dalšími státními i nevládními organizacemi. Jedna exkurze byla zaměřena na mechorosty. Mechorostům jsme věnovali také dva praktické workshopy věnované determinaci vybraných druhů. Uskutečnil se také třídní floristický minikurz na Osoblažsku a již tradiční podzimní determinční setkání.

14. 4. 2013: Bryologická exkurze na vápence do okolí Teplic nad Bečvou. Navštívili jsme Hranickou propast, NPR Hůrka u Hranic a okolí rezervace. Vedoucí Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková.

4. 5. 2013: Bryokurz pro začátečníky – workshop zaměřený na základy bryologie proběhl ve spolupráci s Muzeem regionu Valašsko a Gymnáziem Fr. Palackého ve Valašském Meziříčí. Zorganizovali a vedli Vít Plášek a Jana Tkáčiková.

7. až 9. června 2013: Floristický minikurz po Osoblažsku (okr. Bruntál). Cílem akce, která se konala v Městě Albrechtice, bylo poznání krás opomíjeného koutu ČR, a to nejen z pohledu botanického. Exkurzní trasy vedly především do oblasti mezi Městem Albrechtice a Osoblahou a pokrývaly rozmanité biotopy přítomné v území. Výsledky kurzu se připravují k publikování v roce 2014. Zorganizovali Zuzana Mruzíková a David Hlisnikovský.

25. 5. 2013: Exkurze do botanické zahrady ve Štramberku a okolí. Navštívili jsme Botanickou zahradu pana Petra Pavlíka a PP Kamenárka. Viděli jsme vápnomilná a teplomilná společenstva rostlin a vápencový mokřad v zatopených jezírkách na dně bývalého lomu. Vedoucí Marie Sedláčková a Petra Mičková.

1. 6. 2013: Exkurze na rozkvetlé javornické louky. Plánovaná dlouhá vycházka po hřebenech Javorníků byla kvůli vytrvalému deštivému počasí pozměněna na návštěvu vybraných lokalit a cílena zejména na mykotrofní rostliny. Vedoucí Marie Popelářová.

15. 6. 2013: Exkurze „Za skrytými poklady hornického Karvinska“. Viděli jsme odkaliště, propady, vodní a mokřadní společenstva. Vedoucí Věra Koutecká.

20. 7. 2013: Exkurze za kruštíky do Ždánického lesa. Navštívili jsme Bohuslavice, Snovídky, Nesovice, Rašovice, Heršpice a Kobeřice. Během exkurze bylo nalezeno celkem sedm druhů kruštíků, z toho pět autogamických. Vedoucí Petr Batoušek.

27. 7. 2013: Exkurze do Jeseníků. Prošli jsme trasu z Červenohorského sedla přes Sněžnou kotlinu na Červenou horu, Kepník a Vozku zpět na Červenohorské sedlo. Navštívili jsme strže lavinových drah ve Sněžné kotlině, skalky na Červené hoře, skalky na Kepníku a skalky na Vozkovi. Viděli jsme louky ve vrcholových partiích nad hranicí lesa na Červené hoře a Kepníku, horské smrčiny a rozsáhlá vrchoviště. Vedoucí Radek Štencel.

1. 9. 2013: Exkurze „Za flórou přehradních litorálů“. Navštívili jsme pobřežní biotopy přehrady Slezská Harta u Bruntálu. Vedoucí David Hlisenkovský.

Tradiční podzimní determinační setkání proběhlo 30. 11. 2013 v muzeu ve Valašském Meziříčí a bylo věnováno jednomu z kritičtějších rodů rostlin – vrbám. Seznámili jsme se s klíčovými znaky běžnějších druhů vrb i kříženců. K dispozici byla prezentace o našich zástupcích rodu *Salix* a ukázkové herbářové položky z Herbária Katedry botaniky PŘF UP v Olomouci. Setkání vedl Radim J. Vašut a lektorovali Blanka Brandová, Lucie Klečková a Jan Ševčík.

Rok 2013 jsme uzavřeli 14. prosince, kdy proběhl ve spolupráci s Muzeem regionu Valašsko a Gymnáziem Fr. Palackého ve Valašském Meziříčí druhý workshop zaměřený na determinaci mechorostů. Zorganizovali a vedli Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková.

Podrobné zprávy o aktivitách pobočky jsou průběžně umísťovány na webových stránkách pobočky (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky, atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k severovýchodu ČR.

Významnou aktivitou, kterou se v roce 2013 podařilo uskutečnit, bylo vydání druhého čísla časopisu Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS (KOCIÁN et al. 2013), které doznalo oproti prvnímu číslu výrazný posun jak po formální tak i obsahové stránce. Časopis vychází jednou ročně a přináší podrobné výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy. Přípravuje se třetí a čtvrté číslo (s výsledky minifloristického kurzu), které vyjdou v roce 2014.

V roce 2013 pobočka zaštitila projekt zaměřený na floristický průzkum území vsetínského okresu mimo CHKO Beskydy. Tomuto projektu je věnována samostatná stránka www.mapovanivs.cz, kde v průběhu příštích let budou postupně zveřejňovány zjištěné výsledky.

Na webových stránkách pobočky probíhal také pilotní projekt zápisu nálezových floristických dat, který byl přípravou na plánované spuštění Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS v příštích letech.

V roce 2013 měla pobočka 48 členů, z toho 24 členů ČBS (v roce 2013 přibyli čtyři noví členové a rozloučili jsme se s Vladimírem Petrem, který 5. 2. 2013 zemřel).

Během výročního setkání pobočky proběhly volby do výboru pobočky na období 2013–2014. Výbor pobočky v tomto období pracuje ve složení: Martin Dančák (předseda), Jana Tkáčiková (místopředsedkyně), Marie Popelářová (jednatelka), Petr Kocián (hospodář) a David Hlisenkovský (člen výboru).

Moravskoslezská pobočka ČBS ve svých řadách ráda uvítá všechny zájemce o botaniku nejen z regionu střední, severní a východní Moravy a Slezska. Potřebné informace jsou dostupné na internetových stránkách www.ms-cbs.cz.

LITERATURA

- DANČÁK M. & TKÁČIKOVÁ J. (2011): Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2011. *Acta Carpathica Occidentalis* 2: 88–89.
- DANČÁK M. & TKÁČIKOVÁ J. (2012): Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2012. *Acta Carpathica Occidentalis* 3: 135–136.
- KOCIÁN P., TKÁČIKOVÁ J. & POPELÁŘOVÁ M. (eds) (2013): Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS. 2. Muzeum regionu Valašsko, Vsetín, 72 pp.

MARTIN DANČÁK¹, JANA TKÁČIKOVÁ²

¹Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Katedra ekologie a životního prostředí, Šlechtitelů 11, CZ-783 71 Olomouc, e-mail: martin.dancak@upol.cz

²Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín, e-mail: tkacikova@muzeumvalassko.cz